EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 22.4.2020
COM(2020) 163 final

2020/0065 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

mis käsitleb makromajandusliku finantsabi andmist laienemis- ja naabruspoliitika partneritele COVID-19 pandeemia kriisi kontekstis

{SWD(2020) 63 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Praeguseks on COVID-19 pandeemia levinud üle maailma. Nakatunuid on üle 2 miljoni ja ligi 140 000 inimest, kelle puhul nakkusekahtlus on kinnitust leidnud, on selle tõttu surnud (WHO 17. aprilli andmete kohaselt). Esimese asjana keskendutakse inimelude päästmisele kõikjal maailmas, võttes eri meetmeid, et piirata viiruse levikut ja tugevdada tervishoiusüsteeme. Paljud neist meetmetest on ühiskonna ja majanduse seisma pannud, kuid järeleandmisi ei tohi teha ei ellujäämise ega töökohtade säilitamise suhtes. Vastupidi: viiruse kontrolli alla saamine on nii majanduse kui ka ühiskonna kestliku arengu üks eeltingimusi.

Samuti võetakse kiiresti meetmeid, et piirata kriisiolukorra negatiivset mõju majandusele. Hoolimata neist meetmetest ning arvestades üleilmse majanduslanguse ja finantsturgudel valitseva väga pingelise olukorraga prognoositakse sel aastal majanduslangust suuremas osas (või isegi kõigis) laienemisprotsessis osalevates ja Euroopa naabruses asuvates partnerriikides. Ehkki praeguse kriisi põhjus on nende kõigi puhul sama, võib erinev olla selle kestus ja tõsidus, kajastades nende majandusstruktuuri, samuti nende suutlikkust võtta tulemuslikke vastumeetmeid. Koos kaubavahetuse kokkuvarisemise ja üldise suurema soovimatusega võtta riske arenevatel turgudel tingib majanduslangus tõsise surve nende maksebilansile. Viiruse levikust, samuti selle majanduslikest tagajärgedest tulenevalt on ilmselge ja otsene oht ka sotsiaalsele stabiilsusele ja julgeolekule ning võimalik on selle ülekanduv mõju nii kõnealuses piirkonnas ka väljaspool seda.

Kõike seda arvesse võttes teeb Euroopa Komisjon ettepaneku kasutada makromajanduslikku finantsabi, et toetada COVID-19 kriisi tingimustes kümmet Euroopa naabruses asuvat partnerit.

Makromajanduslik finantsabi kuulub meetmete hulka, mis on ELi käsutuses väliskriisidele reageerimiseks. Seda kasutatakse maksebilansi kriisiolukordade puhul koos Rahvusvahelisest Valuutafondist tehtavate väljamaksete kavaga, mille tingimus on majandusreformide kokkulepitud programm. Praeguses eriolukorras teeb komisjon ettepaneku **makromajandusliku finantsabi programmideks ka Rahvusvahelisest Valuutafondist hädaabi saavate partnerite jaoks**, kuna nende puhul ei ole vaja võtta eelnevaid meetmeid ega/või täita eeltingimusi, näiteks kiirfinantseerimisvahendi kaudu. Seega on selliste makromajanduslike kriisiabiprogrammide **kestus lühem** (kahe ja poole aasta asemel 12 kuud) ja nende puhul tehakse **ainult kaks väljamakset**. Esimene väljamakse tehakse võimalikult kiiresti pärast seda, kui vastu on võetud makromajandusliku finantsabi otsus ja kokku lepitud selle kohases vastastikuse mõistmise memorandumis iga abisaajaga. **Teine väljamakse tehakse pärast seda, kui täidetud on** vastastikuse mõistmise memorandumis üksikasjalikult kirjeldatud **tingimused**. Nagu igasuguse makromajandusliku finantsabi puhul on tingimused iga partneri spetsiifilised, et tagada makromajandusliku finantsabi rahastamisvahendi raames selle asjakohasus makromajandusliku stabiilsuse edendamise, üldise makromajandusliku juhtimise parandamise, majandusjuhtimise ja läbipaistvuse tugevdamise ning jätkusuutlikuks majanduskasvuks vajalike tingimuste parandamise eesmärgil. Lisaks sellele tuleb need kindlaks määrata nende rakendamist võimaldaval viisil, võttes seejuures arvesse lühemat aega ja praegust pandeemiat.

Euroopa Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku **anda makromajanduslikku finantsabi kümnele partnerile kogusummas kuni 3 miljardit eurot**. Abi antaks keskmise tähtajaga laenude vormis.

Ettepaneku kohane ELi makromajanduslik finantsabi aitaks partneritel katta osa kiireloomulistest rahastamisvajadusest praegu rakendatavate Rahvusvahelise Valuutafondi programmide kontekstis, vähendades sel moel nende majanduse maksebilansiga seotud lühiajalist haavatavust tulenevalt COVID-19 kriisist. Kavandatav abi toetaks välispositsiooni stabiliseerimist ja annaks seega võimudele poliitilist manööverdamisruumi, et rakendada meetmeid COVID-19 kriisist tuleneva majanduslanguse vastu, soodustades samal ajal selliste reformide rakendamist, mille eesmärk on parandada makromajanduslikku ja majandusjuhtimist, läbipaistvust ja jätkusuutlikuks majanduskasvuks vajalikke tingimusi.

Kavandatav makromajanduslik finantsabi on kooskõlas ELi laienemis- ja naabrusstrateegia eesmärkidega. See annaks piirkonnas asuvatele partneritele signaali selle kohta, et pretsedenditu kriisi ajal on EL valmis neid toetama. Sellega seoses leiab komisjon, et poliitilised ja majanduslikud eeltingimused kavandatud suuruse ja laadiga makromajandusliku finantsabi andmiseks on täidetud.

Ettepaneku kohane makromajanduslik finantsabi hõlmab Albaania Vabariiki, Bosniat ja Hertsegoviinat, Gruusiat, Jordaania Hašimiidi Kuningriiki, Kosovot,[*] Moldova Vabariiki, Montenegrot, Põhja-Makedoonia Vabariiki, Tuneesia Vabariiki ja Ukrainat. Kuid praegune olukord ei ole stabiilne ja COVID-19 kriis muutub üha teravamaks ka teistes riikides. Makromajanduslik finantsabi on jätkuvalt kättesaadav ka teistele abikõlblikele riikidele, kes võivad sattuda maksbilansiga seotud raskustesse hiljem. Samuti algatab komisjon arutelu selle üle, milline peaks olema makromajandusliku finantsabi vahendi ulatus ja koostoime ELi ülejäänud välispoliitikaga.

Makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel lähtutakse hinnangust partnerite täiendava välisrahastusvajaduse kohta ning võetakse arvesse nende suutlikkust rahastada end omavahenditest, eelkõige nende käsutuses olevatest rahvusvahelistest reservidest, samuti Rahvusvaheliselt Valuutafondilt ja Maailmapangalt saadud vahenditest. Makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse samuti arvesse vajadust tagada koormuse õiglane jagunemine ELi ja muude rahastajate vahel, muid ELi välisrahastamisvahendeid, mis on juba kasutusele võetud, ning ELi osalemisega saavutatavat lisandväärtust kokku.

Laienemisprotsessis osalevad partnerid

Albaania on pandeemiast tingitud majanduslanguse suhtes eriti haavatav tulenevalt oma tihedatest majandussidemetest mitme tugevasti kannatada saanud ELi liikmesriigiga, turismi olulisusest ja riigi suurest refinantseerimisvajadusest. Olukorda raskendavad tervishoiusektori piiratud suutlikkus ja 2019. aasta novembris toimunud maavärinast tingitud kahjustused, millest tulenevalt kasutati juba ära olemas olnud piiratud eelarvepoliitiline manööverdamisruum. Sellest hoolimata võttis valitsus kannatada saanud ettevõtjate ja kodumajapidamiste ning tervishoiusektori toetuseks kiiresti poliitilisi toetusmeetmeid, mille maht on umbes 2 % SKPst. Muudetud eelarves nähakse 2020. aastaks ette eelarvepuudujäägi jõudmist 4 %-le SKPst ja valitsemissektori võla võimalikku kasvu üle

[*] See nimekasutus ei mõjuta Kosovo staatuse küsimuses võetud seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

69 % SKPst, ehkki see prognoos tundub optimistlik. Rahvusvahelised institutsioonid prognoosivad nimetatud aastaks reaalse SKP umbes 5 % suurust langust. Lisaks eelarvepuudujäägile peab valitsus refinantseerima välisvõla amortiseerimist ulatuses 545 miljonit eurot (3,8 % SKPst). Algselt kavatseti see osaliselt katta 500-600 miljoni suuruse eurovõlakirjade emissiooniga, kuid praegustes tingimustes tundub nende sedavõrd suures summas turule laskmine ülimalt küsitav. Rahastamispuudujääk võib Rahvusvaheliselt Valuutafondilt saadava kiirfinantseerimistoetuse, Maailmapanga laenude ja ELi ühinemiseelse abi rahastamisvahendist antava toetuse järel olla kuni 2,5 % SKPSst, st umbes 350 miljonit eurot. Selles kontekstis on põhjendatud 180 miljoni euro suurune makromajanduslik finantsabi.

Bosnias ja Hertsegoviinas süvendas COVID-19 pandeemia veelgi majanduskasvu juba alanud aeglustumist, mõjutades eriti transporti ja turismi, kuid samuti töötajate rahaülekandeid, mis moodustavad umbes 5 % SKPst ja millest on toimetulekul väga palju abi, eriti väiksema sissetulekuga kodumajapidamiste puhul. Viimaste 2020. aastat puudutavate prognooside kohaselt väheneb majandustegevus umbes 10 % ja töötus kasvab järsult. Ehkki eelarvenäitajad on küllaltki head, on riigil väga piiratud suutlikkus luua lühikese aja jooksul vajalik eelarvepoliitiline manööverdamisruum. Bosnia ametiasutused on juba taotlenud Rahvusvaheliselt Valuutafondilt hädaabirahastust kokku kuni 330 miljoni euro (ligi 2 % SKPst) ulatuses. Majanduskasvu aeglustumine tingib tulude olulise vähenemise ja siirete järsu suurenemise, mistõttu finantseerimisvajadused jõuliselt kasvavad. Praeguste prognooside kohaselt on rahastamispuudujääk 2020. aastal pärast toetust, mida annavad Rahvusvaheline Valuutafond (kuni 330 miljonit eurot, ligi 2 % SKPst) ja Maailmapank (umbes 20 miljonit eurot, st 0,1 % SKPst), umbes 500 miljonit eurot (2,8 % SKPst). Riigi halva krediidireitingu tõttu on juurepääs rahvusvahelistele finantsturgudele väga piiratud, samas kui riigi enda finantsturud ei ole ülejäänud rahastamisvajaduste katmiseks piisavalt sügavad. Selles kontekstis on põhjendatud 250 miljoni euro suurune makromajanduslik finantsabi.

COVID-19 pandeemia puhkemine ja sellega seotud seisak, mis on katkestanud kaubanduse ja rahavood, on andnud ränga hoobi Kosovo majandusele. Märkimisväärset osa eratarbimisest finantseeritakse rahasaadetisega, mis moodustavad enam kui 10 % SKPst, samas kui teenuste (peamiselt turismi vallas) eksport väljarändajatele leevendab väga suurt kaubavahetuse puudujääki (üle 40 % SKPst). Veel on Kosovo nõrkuste hulgas habras erasektor, kus domineerivad piiratud likviidsuspuhvritega mikroettevõtjad. Selles kontekstis prognoositakse 2020. aastaks reaalse SKP vähenemist ligikaudu 5 %. Hoolimata 2019. aasta küllaltki headest eelarvenäitajatest on eelarvepoliitiline manööverdamisruum väga piiratud. Krediidireitingu puudumise tõttu ei ole Kosovol juurdepääsu rahvusvahelistele finantsturgudele ja ligi kaks kolmandikku tema koguvõlast kuulub kitsale investoribaasile, mis hõlmab Kosovo pensionitagatiste trusti ja keskpanka, kelle käes on vastavalt umbes 38 % ja 23 % selle kogusummast. Vabalanguses olev avaliku sektori tulu koos suurte põhimaksete ja kriisidele reageerimise meetmetega tingivad tõsise likviidsusriski. Rahvusvahelise Valuutafondi hinnangul väheneb valitsemissektori tulu aprillis-juunis eelmiste aastatega võrreldes 50–60 %; samal ajal kiitis vahevalitsus heaks 180 miljoni euro suuruse hädaabipaketi. Keskpangas hoitavad valitsuse hoiused, mille summa oli juba langenud allapoole seadusega ette nähtud 4,5 % SKPst, vähenevad prognooside kohaselt veelgi ja jõuavad 2020. aastal 2,5 %-le SKPst. Kosovo on taotlenud Rahvusvaheliselt Valuutafondilt kiirfinantseerimistoetuse vormis 51,6 miljonit eurot hädaabi, mille Rahvusvahelise Valuutafondi juhatus 10. aprillil heaks kiitis. Praeguste prognooside kohaselt on järelejääva rahastamispuudujäägi hinnanguline suurus umbes 210 miljonit eurot. Selles kontekstis on põhjendatud 100 miljoni euro suurune makromajanduslik finantsabi.

Montenegro on pandeemiast tingitud majanduslanguse suhtes eriti haavatav, kuna ta sõltub olulisel määral turismirektorist ja kuna tal on suur välisrahastamisvajadus. Montenegro seisab 2020. aastal silmitsi tõsise majanduslangusega: rahvusvaheliste institutsioonide prognooside kohaselt väheneb reaalne SKP kuni 9 %. Turism, mis kuulub kõige rohkem kannatanud sektorite hulka, moodustab enam kui 20 % SKPst ja kujutab endast keskset valuuta-, tööhõive- ja maksutulu allikat. Kuid koroonaviiruse pandeemia leviku tõkestamise meetmed peatasid turismi ja reisid täpselt siis, kui nimetatud tegevusvaldkondades oli algamas kõrghooaeg. Hoolimata piiratud eelarvepoliitilisest manööverdamisruumist võttis valitsus kiiresti vastu poliitilised toetusmeetmed, mille maht oli umbes 2 % SKPst, et aidata majandusel pandeemia tagajärgedega toime tulla. Ennekõike puudutavad meetmed maksude ja sotsiaalmaksete tasumise edasilükkamist, moratooriumi seoses laenumaksete ja maksetega riigi omanduses oleva vara rendilevõtmise eest ning toetusi ettevõtjatele ja töötajatele. Rahandusministeeriumi esialgsel hinnangul ületab valitsemissektori eelarvepuudujääk 2020. aastal 7 % SKPst ja valitsemissektori võlg kasvab täiendava 2,6 % võrra, jõudes 82 %-le SKPst, mis on piirkonnas suurim. Rahastamispuudujääk võib pärast Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga laene ning ELi toetust olla umbes 120 miljonit eurot. Selles kontekstis on põhjendatud 60 miljoni euro suurune makromajanduslik finantsabi.

Põhja-Makedoonia majandus on tugevalt häiritud, kuna ulatuslikud meetmed viiruse leviku tõkestamiseks mõjutavad tõsiselt toodangut ja tööhõivet ning väliskaubandustegevus on saanud ränga hoobi. Praegused prognoosid viitavad sellele, et 2020. aastal väheneb reaalne SKP umbes 4 %. Valitsus on võtnud kiiresti julgeid meetmeid, et toetada aprillis ja mais kõige rohkem kannatada saanud sektorite VKEsid seoses likviidsuse ja tööhõivega. Kuid eelarvepoliitiline manööverdamisruum, millega leevendada kriisist tingitud sotsiaalmajanduslikke tagajärgi, on piiratud. Valitsus eeldab, et parima võimaliku stsenaariumi korral on tulude puudujääk 2020. aastal võrreldes algse eelarvega 20 %, ja tal on kavas kulusid ümber paigutada, ülemmäära suurendamata. 2019. aasta SKP põhjal otsustades tähendaks see umbes 8 % suurust puudujääki. Eraisikute rahasiirded välisriikidest, sealhulgas töötajate rahasaadetised, samuti välismaiste otseinvesteeringute sissevool väheneb eelduste kohaselt märkimisväärselt, mistõttu väheneb kaetus reservidega. Lisaks sellele seisavad valitsus ja avaliku sektori ettevõtted 2020. ja 2021. aastal silmitsi eriti suure riigisisese ja välisvõla refinatseerimisvajadusega, mille kogusumma on 1,65 miljardit eurot (kummagi aasta puhul umbes 7,3 % 2019. aasta SKPst). See hõlmab 2014. aasta eurovõlakirjade 500 miljoni euro suuruse emissiooni, osa 2015. aasta eurovõlakirjade ja Maailmapanga poolt 2013. aastal antud poliitikapõhise tagatise amortisatsiooni, samuti keskse maanteetransporditaristu juurutamise eest vastutavale riiklikule teede-ettevõttele antud suurte välismaiste kommertslaenude tagasimakseid. Valitsuse on taotlenud abi Rahvusvaheliselt Valuutafondilt 177 miljoni eurot abi kiirfinantseerimisvahendi kaudu, samuti laenu Maailmapangalt. Praeguste hinnangute kohaselt on rahastamispuudujääk pärast Rahvusvahelise Valuutafondi, Maailmapanga ja ELi antud toetusi 330 miljonit eurot. Selles kontekstis on põhjendatud 160 miljoni euro suurune makromajanduslik finantsabi.

Idapoolsed naaberriigid

Gruusias prognoositakse sellel aastal kasvavatest rahastamisvajadusest tingitud suure majanduslanguse algust. Koroonaviiruse kriis on Gruusia majandust rängalt mõjutanud. Viimased hinnangud, mille puhul on arvesse võetud viiruse mõju, prognoosivad 2020. aastaks umbes 4 % suurust majanduslangust. Tulenevalt kriisi mõju leevendamiseks võetud meetmete maksumusest, suurenenud tervishoiukuludest ja väiksematest tuludest nähakse 2020. aastaks ette eelarvepuudujäägi suurenemist 8 %-le SKPst. Samuti halveneb Gruusia maksebilanss,

kuna tulud teenuste (eriti turismivaldkonnas) ekspordist on väiksemad, rahasaadetiste sissevool väheneb, välismaiste otseinvesteeringute sissevool on tõenäoliselt väiksem ja toimub portfelliinvesteeringute väljavool. Rahvusvahelise Valuutafondi esialgse hinnangu kohaselt on välisrahastamise puudujääk ajavahemikul 2020–2021 umbes 1,6 miljardit eurot ja Gruusia vajab selle puudujäägi katmiseks oma rahvusvaheliste partnerite abi. 14. aprillil sõlmisid ametiasutused Rahvusvahelise Valuutafondiga töötajate tasandi kokkuleppe, millega nähakse ette praeguse (peaaegu täielikult välja makstud) laiendatud rahastamisvahendi programmi suurendamine umbes 375 miljoni USA dollari võrra, millest 308 miljonit USA dollarit makstaks välja 2020. aastal. Käivad läbirääkimised Maailmapanga, Aafrika Arengupanga, Aasia Arengupanga, *Kreditanstalt für Wiederaufbau* (KfB) ja Euroopa Investeerimispangaga seoses nende poolt antud poliitikapõhiste laenude suurendamisega. Gruusia osaleb makromajandusliku finantsabi programmis, mille viimane, 25 miljoni euro suurune väljamakse peaks tehtama 2020. aasta teises kvartalis tingimusel, et rakendatud on kokkulepitud poliitilised meetmed (neist enamiku puhul on see tingimus juba täidetud). Niisiis vajab praeguste andmete kohaselt katet umbes 900 miljoni USA dollari suurune osa käesoleva aasta hinnangulisest rahastamispuudujäägist. Kuna väljavaated ka teiste võlausaldajate osaluseks on head, on põhjendatud uus 150 miljoni euro suurune makromajandusliku finantsabi programm.

Prognooside kohaselt saab Moldova Vabariigi (edaspidi „Moldova“) majandus COVID-19 viiruse leviku tõkestamiseks võetud meetmete mõjul ja üleilmse majanduslanguse tagajärgede tõttu 2020. aastal tõsiselt kannatada. Kriis mõjutab eelkõige rahasaadetisi, mis moodustavad 15 % Moldova SKPst, ja kaubavahetust kriisi tõttu kannatada saanud riikidega, eriti ELi liikmesriikidega. Eelduste kohaselt algab Moldovas 2020. aastal majanduslangus ning maksebilanss ja riigi rahandus satuvad kriisi tõttu suure surve alla. Esialgse hinnangu kohaselt on välisrahastamise puudujääk 2020. aastal 800 miljonit USA dollarit (umbes 7 % SKPst) ja eelarvevahendite puudujääk 10,5 miljardit Moldova leud (umbes 550 miljonit USA dollarit). Moldoval on mõningane poliitiline manööverdamisruum šokkide leevendamiseks, kuna Rahvusvahelise Valuutafondi laiendatud rahastamisvahendi / laiendatud laenuvahendite programmi toetusel on nii valitsemissektori võlg kui ka rahvusvahelised reservid püsinud viimastel aastatel positiivsel kursil, kuid mitte kauaks ja ilmselgelt mitte piiramatus ulatuses. Rahvusvaheline Valuutafond on valmis andma Moldovale umbes 240 miljoni USA dollari (220 miljoni euro) suurust erakorralist toetust, et leevendada COVID-19 kriisi majanduslikke tagajärgi. Moldovas on pooleli makromajandusliku finantsabi programm, mille teine ja kolmas 70 miljoni euro suurune osamakse on võimalik välja maksta, kui tingimused täidetakse enne programmi lõppu (2020. aasta juuli). Lisaks sellele saaks kriisi tagajärgede leevendamiseks ümber suunata 2020. aastaks juba väljakuulutatud 200 miljoni euro suuruse krediidi Venemaalt, mis oli peamiselt mõeldud taristuinvesteeringuteks. Kuid võttes arvesse piiratud juurdepääsu rahvusvahelistele kapitaliturgudele, vajaks Moldova välisrahastamise puudujäägi katmiseks täiendavat abi. Kõike seda arvesse võttes on põhjendatud uus makromajandusliku finantsabi programm summas 100 miljonit eurot.

Ukraina makromajanduslik stabiilsus on sel aastal uuesti surve alla sattunud, eriti pärast valitsuse äkilist ümberkorraldamist märtsi alguses, mis langes kokku üleilmse koroonaviiruse kriisi puhkemisega. Tingimused finantsturgudel halvenesid järsult märtsi keskel, kui eurovõlakirjade tootlus peaaegu kolmekordistus, stabiliseerudes seejärel umbes 8 % juures (võrdluseks: jaanuari lõpus oli näitaja 4,4 %). Tulenevalt usalduse vähenemisest, mida süvendas oodatav suur majanduslangus (prognooside kohaselt 2020. aastal vahemikus 4 %–9 %), suurenes nõudlus välisvaluuta järele. Märtsi teises pooles oli Ukraina riigipank sunnitud müüma välisvaluutat väärtuses 2,2 miljardit USA dollarit, mistõttu tema ametlikud rahvusvahelised reservid, mille suuruseks teatati 2020. aasta veebruari lõpus 27 miljonit USA

dollarit, kahanesid rohkem kui 8 %. 2020. aasta muudetud eelarve, mille parlament 13. aprillil vastu võttis, näeb COVID-19 leviku tõkestamiseks võetavate kiireloomuliste meetmete jaoks ette 2,5 miljardi euro suuruse koroonaviiruse fondi. Kuna eeldatakse, et majanduslangusest tulenevalt halveneb riigi rahanduse olukord ja seoses kriisiga tekivad täiendavad kulud, on 2020. aasta eelarvepuudujääki korrigeeritud 7,5 %-le SKPst, mis võrdub 11 miljardi USA dollariga. Osaliselt saab eelarvepuudujääki rahastada riigisiseselt, kuid samal peab valitsus 2020. aastal tagasi maksma välisvõlga 5 miljardit USA dollarit. Rahvusvahelise Valuutafondi hinnangul on välisrahastamise puudujääk 2020. aastal kokku umbes 12 miljardit USA dollarit. Seda arvesse võttes soostus Rahvusvaheline Valuutafond suurendama oma hiljuti kokkulepitud kolmeaastase programmi mahtu 5,5 miljardilt USA dollarilt 10 miljardile USA dollarile, millest 3,5 miljardit USA dollarit tehtaks kättesaadavaks käesoleval aastal. Koos Maailmapanga laenu ja ELi käimasoleva makromajandusliku finantsabi programmi viimase 500 miljoni euro suuruse osamaksega, mille tingimused on täidetud ja mis makstakse eelduste kohaselt välja 2020. aasta teises kvartalis (niipea kui Rahvusvahelise Valuutafondi uue programmi eeltingimused on rakendatud), on olemas umbes 5 miljardi USA dollari suurune rahastus. Järelejääv 12 miljardi suurune puudujääk tuleb katta täiendava ametliku rahastusega või ametlikest rahvusvahelistest reservidest. Selles kontekstis on põhjendatud uus makromajandusliku finantsabi programm kogumahus 1,2 miljardit eurot.

Lõunapoolsed naaberriigid

Majanduslangus on vältimatu Jordaanias, kus maksebilansi üha pingestuv olukord annab tunnistust riigi piiratud poliitilisest manööverdamisruumist. Prognooside kohaselt mõjutab koroonaviruse puhang Jordaania majandust väga olulisel määral, kuna selle tõttu katkevad kaubavahetuse vood, üleilmsed väärtusahelad ja turism. Piiratud eelarvepoliitilise manööverdamisruumi tõttu on Jordaania rakendanud oma majanduse kaitseks seni ennekõike rahapoliitilisi meetmeid. Kuid üldiste liikumispiirangute tingimustes on nende meetmete tulemuslikkus piiratud. Nüüd on tõenäoline, et majandus satub 2020. aastal langusesse ja see mõjutab rängalt juba niigi kõrget töötuse taset (2019. aasta lõpus umbes 19 %). Eelduste kohaselt suureneb valitsemissektori eelarvepuudujääk ja ületab 5 % SKPst, ennekõike maksutulu eeldatava vähenemise tõttu. Seega ületab valitsemissektori koguvõlg 2020. aastal tõenäoliselt 100 % SKPst. Sooduslaenude saamine eelarvepuudujäägi rahastamiseks on kriitilise tähtsusega, et hoida intressikoormus ohjes ja toetada võla jätkusuutlikkust. Juba enne koroonaviiruse puhangut seisis Jordaania silmitsi märkimisväärse välisrahastamisvajadusega. Seda arvesse võttes kiitis EL 2020. aasta jaanuaris heaks 500 miljoni euro suuruse makromajandusliku finantsabi. COVID-19 kriisiga seoses on need vajadused kasvanud. Eelduste kohaselt suureneb jooksevkonto puudujääk, kuna järsult on vähenenud turism, samas kui intressimäära olulise tõusu tõttu, mida tärkava turumajandusega riigid finantsturgudel kogevad, võib ohtu sattuda 2020. aasta oktoobrikuise lunastustähtajaga eurovõlakirja refinantseerimine 1,25 miljardi USA dollari väärtuses. Praeguste andmete kohaselt vajab katet umbes 1,5 miljardi USA dollari suurune osa käesoleva aasta hinnangulisest rahastamispuudujäägist ja põhjendatud on 200 miljoni euro suurune täiendav

makromajanduslik finantsabi. See kombineeritakse olemasoleva makromajandusliku finantsabi programmiga kogusummaks 700 miljonit eurot[1].

Tuneesia märkimisväärsete rahastamisvajaduste katmiseks on kasvava majanduskriisi tingimustes vaja rahvusvahelist toetust. Tuneesia majandus satub 2020. aastal tõenäoliselt tõsisesse langusesse, kuna majandustegevust mõjutavad olulisel määral üleilmse nõudluse vähenemine ja märtsi keskel võetud meetmed koroonaviiruse leviku tõkestamiseks. Ehkki kriisi majandusliku mõju leevendamiseks on võetud rahalisi ja fiskaalmeetmeid, püsib makromajanduslik tasakaalustamatus, poliitiline manööverdamisruum on endiselt piiratud ja prognooside kohaselt kasvab välisfinantseerimise vajadus aasta jooksul veelgi. Tööhõive ja sotsiaalne stabiilsus satuvad languse tõttu tõsise surve alla. Samuti halvendab see tõsiselt eelarve olukorda, kuna languse tõttu vähenevad tulud ja kulude poolele langeb lisasurve seoses toetusega majandusele ja tervishoiusüsteemile. Seetõttu on tõenäoline, et eelarvepuudujääk 2020. aastal märkimisväärselt kasvab ja valitsemissektori võlg suureneb. Valitsus eeldab prognoositust suuremat eelarvepuudujääki (kuni 4,3 % SKPst), mille jaoks tuleks täiendava välisrahastuse näol kaasata umbes 1 miljard USA dollarit (ehk 2,6 % SKPst). Võttes arvesse pandeemiast tingitud languse mõju erasektorile ja selle juurdepääsu välisrahastusele, on maksebilansi vajadused veelgi suuremad (umbes 4,7 % SKPst). Rahasaadetiste ja turismi järsk vähenemine (enam kui 7 % SKPst) tingib hoolimata madalamatest naftahindadest ka valuutatulu vähenemise. 2020. aastal ei suuda valitsus oma rahastamisvajadusi suure tõenäosusega katta riigisiseste ja rahvusvaheliste turgude vahendusel ning on taotlenud Rahvusvaheliselt Valuutafondilt erakorralist toetust summas, mis võrdub 753 miljoni USA dollariga (100 % kvoodist). Käesoleval aastal vajab valitsus umbes 3,5 miljardit USA dollarit välisrahastust ning aprilli- ja juunikuine tagasimaksete kõrgaeg tekitab probleeme likviidsusega. Lisaks sellele on ette näha rahastamisvajaduse täiendavat suurenemist vastavalt COVID-19 eelarvemõjule ja selle vastumeetmetele; samal ajal on juurdepääs finantsturgudele aasta jooksul endiselt väga keeruline ja kavandatud 1,1 miljardi USA dollari suurust turuemissiooni ei saa enam kindlaks pidada. Praeguste andmete kohaselt vajab katet umbes 2,5 miljardi USA dollari suurune osa käesoleva aasta hinnangulisest rahastamispuudujäägist ja põhjendatud on 600 miljoni euro suurune makromajandusliku finantsabi programm.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kavandatava makromajandusliku finantsabi andmine toimub väga erilistes ja pakilistes tingimustes, mis on seotud üleilmse koroonaviiruse pandeemiaga. Kavandatav makromajanduslik finantsabi on kooskõlas ELi valmisolekuga toetada laienemisprotsessis osalevaid ja Euroopa naabruses asuvaid partnereid kõige teravamate majandusraskuste puhul. See on samuti kooskõlas makromajandusliku finantsabi kasutamist reguleerivate põhimõtetega, sealhulgas mis puudutab olukorra erakorralisust, poliitilisi eeltingimusi, vastastikust täiendavust, tingimuslikkust ja finantsdistsipliini. Komisjon jätkab makromajandusliku finantsabi andmise ajal kõnealuste kriteeriumide täitmise jälgimist ja

[1] Juhul kui makromajandusliku finantsabi koondotsus kiiresti vastu võetakse, kavatseb komisjon ühiselt rakendada kõnealuse otsuse Jordaaniale antava makromajanduslikku finantsabi kohta ja 2020. aasta jaanuaris vastu võetud otsuse 500 miljoni euro suuruse makromajandusliku finantsabi kohta. Sel juhul lepitaks Jordaaniaga kokku ühesainsas vastastikuse mõistmise memorandumis, mille raames kombineeritakse esimeses ja teises väljamakses mõlema otsuse kohaseid laenuosi, kolmas väljamakse aga tehtaks ainuüksi 2020. aasta jaanuari otsuse kohaselt. Kinni peetaks mõlema otsuse kohastest abiperioodidest.

hindamist, sealhulgas poliitiliste eeltingimuste hindamist, tehes seejuures tihedat koostööd Euroopa välisteenistusega.

Abi rakendamisel tagab komisjon kooskõlas hiljutiste ja käimasolevate makromajandusliku finantsabi operatsioonidega, eriti nendega, mis toimuvad järgmiste makromajanduslikku finantsabi käsitlevate otsuste alusel:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta otsus (EL) 2016/1112 täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Tuneesiale;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2017. aasta otsus (EL) 2017/1565 makromajandusliku finantsabi andmise kohta Moldova Vabariigile;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. aprilli 2018. aasta otsus (EL) 2018/598 täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta otsus (EL) 2018/947 täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Ukrainale;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2020. aasta otsus (EL) 2020/33 täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordaania Hašimiidi Kuningriigile.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

EL võtab kasutusele kõik olemasolevad vahendid ja tegutseb tihedas koostöös liikmesriikide, samuti Euroopa finantseerimisasutustega, et anda Euroopa tiimi moto all tulemuslik vastulöök COVID-19 kriisile väljaspool liitu. ELi makromajanduslik finantsabi on osa sellest laienemisprotsessis osalevatele ja Euroopa naabruses asuvatele piirkondadele suunatud käsitusest, täiendades ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi raames 3,87 miljardi euro eest antud toetusi (sealhulgas segarahastamine ning naabruspoliitika investeerimisplatvormi ja Lääne-Balkani investeerimisplatvormi kaudu tehtavad panused rahastamisvahenditesse). Lisaks sellele jätkatakse Euroopa Investeerimispanga välislaenude andmise volituse raames laenude andmist investeeringuteks avalikku ja erasektorisse. Samuti saavad naabruspiirkonnad kasu investeerimisprogrammidest, mida toetavad Euroopa Kestliku Arengu Fondi tagatised summas 0,5 miljardit eurot, mis on peamiselt mõeldud VKEde rahastamiseks.

ELi makromajanduslik finantsabi, mis toetab asjakohase makromajanduspoliitika raamistiku ja struktuurireformide vastuvõtmist ametiasutuste poolt, suurendaks ELi osalemise lisandväärtust ja tõhustaks ELi üldisi meetmeid, sealhulgas muude finantsinstrumentide abil.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 212. Praeguses kiireloomulises olukorras võiks ettepaneku alus olla ka ELi toimimise lepingu artikkel 213. Sellest hoolimata on komisjon otsustanud esitada ettepaneku ELi toimimise lepingu artikli 212 alusel, et järgida täielikult Euroopa Parlamenti kaasavat seadusandlikku tavamenetlust. Komisjon loodab Euroopa Parlamendi ja nõukogu koostööle ettepaneku kiirel vastuvõtmisel.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek ei kuulu ELi ainupädevuse valdkondade hulka. Subsidiaarsuse põhimõtte kohaldamisel lähtutakse tõdemusest, et liikmesriigid eraldi ei suuda abisaaja lühiajalist makromajanduslikku stabiilsust täielikult tagada, mistõttu on see eesmärk paremini saavutatav Euroopa Liidu tasandil. Peamiseks põhjuseks on laiem haare ja hõlpsam rahastajate koordineerimine, et suurendada abi tulemuslikkust.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega: see piirdub lühiajalise makromajandusliku stabiilsuse eesmärgi saavutamiseks minimaalselt vajalikuga, leevendades võimalikku maksejõuetuse riski, ega ei lähe selleks vajalikust kaugemale.

Abisaaja 2020. ja 2021. aasta välisrahastamise vajadusi silmas pidades katab antav abi suhteliselt väikese osa vajadustest. Kahepoolsetelt ja mitmepoolsetelt rahastajatelt ning võlausaldajatelt abisaajatele lubatud abi silmas pidades käsitatakse seda ELi jaoks kohase koormusena.

- **Vahendi valik**

Projektide rahastamine või tehniline abi ei oleks nimetatud makromajanduslike eesmärkide saavutamiseks sobiv ega piisav. Muude ELi vahenditega võrreldes on makromajandusliku finantsabi peamine eelis selle kiire rakendamine, et leevendada abisaajate pakilist vajadust välisrahastuse järele, samuti aidata luua stabiilset makromajanduslikku raamistikku, edendades sealhulgas maksebilansi ja eelarve jätkusuutlikkust, ning aidata ühtlasi luua sobivat raamistikku struktuurireformide jaoks. Kuna makromajanduslik finantsabi aitab üles ehitada asjakohast üldist makromajandus- ja struktuuripoliitika raamistikku, võib see aidata suurendada ka ELi muude, kitsamini piiritletud eesmärgiga rahastamisvahendite abil abisaavates riikides rahastatavate meetmete tulemuslikkust.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Kõigi makromajandusliku finantsabi operatsioonide puhul tehakse järelhindamine, mis toimub harilikult kahe aasta jooksul pärast abi andmist käsitlevas seadusandlikus otsuses sätestatud abiperioodi lõppu. Sellel on kaks eesmärki: i) analüüsida makromajandusliku finantsabi mõju abisaaja majandusele ja eriti tema välispositsiooni jätkusuutlikkusele; ii) hinnata ELi sekkumise lisaväärtust.

Siiani tehtud hindamiste järelduste kohaselt aitab makromajandusliku finantsabi andmine parandada abisaaja välispositsiooni jätkusuutlikkust ja makromajanduslikku stabiilsust ning viia ellu struktuurireforme. Makromajanduslikul finantsabil oli positiivne mõju abisaajate maksebilansile ning see aitas leevendada nende eelarvelisi piiranguid. Samuti kiirendas abi veidi majanduskasvu.

Kõigi hindamiste raames juhitakse tähelepanu sellele, et ELi makromajandusliku finantsabi oluline eelis võrreldes alternatiivsete rahastamisallikatega on selle väga soodsad tingimused, nagu suhteliselt madalad intressimäärad, pikk tähtaeg ja suur tähtajapikendus. See annab eelarvepoliitilist manööverdamisruumi ja suurendab valitsemissektori võla jätkusuutlikkust.

Samuti on järelhindamiste käigus kinnitust leidnud, et eelmised makromajandusliku finantsabi programmid on tulemuslikult rakendatud ning et need olid hästi kooskõlas muude ELi programmide ja teiste rahastajate, eriti Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga programmidega. Leitakse, et makromajandusliku finantsabi poliitikatingimused erinevad Rahvusvahelise Valuutafondi tingimustest, kuid täiendavad ja/või võimendavad neid. Hiljutised kogemused on näidanud, et kahe sõltumatu, kuid kooskõlastatud programmi olemasolu suurendab tulemuste saavutamise suutlikkust tulenevalt üksteist täiendavatest tingimustest ja kombineeritud rahalistest vahenditest.

Hindamistes on loetletud ka vajakajäämised iga makromajandusliku finantsabi operatsiooni puhul; kõige tavalisemad neist on programmide nähtavuse puudumine ja mõnikord pikk läbirääkimisprotsess. Komisjon vaeb kindlakstehtud kitsaskohti täiendavalt tulevases hindamises ajavahemikul 2010–2020 toimunud operatsioonide kohta, mida on kavas alustada 2020. aastal. Kõnealuse hindamine võiks samuti olla hea lähtepunkt täiendavale arutelule seoses makromajandusliku finantsabi vahendi ulatuse ja muude aspektidega, samuti seoses sellega, milline on selle koostoime muude ELi välispoliitika vahenditega.

Kõik makromajandusliku finantsabi operatsioonide kohta valminud järelhindamiste lõpparuanded avaldatakse veebilehel https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities_en.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Makromajanduslikku finantsabi antakse lahutamatu osana ELi tasandi ja laiemast rahvusvahelisest reageerimisest COVID-19 kriisile. Käesoleva makromajanduslikku finantsabi käsitleva ettepaneku koostamisel konsulteerisid komisjoni talitused Rahvusvahelise Valuutafondiga, kes kehtestab praegu mahukaid rahastamisprogramme, ning muude mitme- ja kahepoolsete rahastajate ja võlausaldajatega. Samuti on komisjon olnud pidevalt ühenduses võimalike abisaajate ametiasutustega.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Kiireloomulise heakskiitmise vajadusest tingituna koostab komisjon (kes kasutab vajaduse korral välisnõustajate abi) abisaaja raharingluse ja halduskorra kvaliteeti ja usaldusväärsust käsitleva tegevushinnangu.

- **Mõjuhinnang**

ELi makromajanduslik finantsabi on erakorraline rahastamisvahend, mis on suunatud partnerite maksejõuetuse ja majanduskrahhi riski leevendamisele, kattes abisaajate lühiajalisi rahastamisvajadusi ja toetades samal ajal poliitikameetmeid, mille eesmärk on tugevdada maksebilanssi ja eelarvepositsiooni ning edendada jätkusuutlikku majanduskasvu. Seega on käesolev makromajandusliku finantsabi ettepanek komisjoni parema õigusloome suuniste (SWD(2015) 111 final) kohaselt vabastatud mõju hindamise nõudest, kuna poliitiliselt on hädavajalik kõnealuses kiiret reageerimist nõudvas hädaolukorras kiirelt tegutseda.

4. MÕJU EELARVELE

Kavandatud abi antaks laenude vormis ning seda tuleks rahastada laenuvõtmistehinguga, mille teeb ELi nimel komisjon. Abiga mõju eelarvele seisneb väljamakstud summadest 9 %

määraga eraldiste tegemises ELi välistegevuse tagatisfondi. Eeldades, et laenud antakse 2020. aastal, ning kooskõlas tagatisfondi mehhanismi reguleerivate eeskirjadega[2] tehakse eraldised aastal n+2, kusjuures aasta n on väljamaksete tegemise aasta. 2020. aastal välja makstavad laenud mõjutavad seega 2022. aasta eelarvet maksimaalselt 270 miljoni euro suuruses summas. Juhul kui osa laene makstakse välja 2021. aastal, tehakse vastavad eraldised 2023. aasta eelarvest.

Komisjon leiab, et tagatisfondi kõrvale pandud summad moodustavad küllaldase puhvri ELi eelarve kaitseks kõnealuste makromajandusliku finantsabi laenudega seotud tingimuslike kohustuste eest. Samas ei saa välistada, et praegune makromajanduslik olukord ja võimalik krediidiriski positsioonide kontsentratsioon võivad suurendada vajadust panna laenuperioodi jooksul kõrvale täiendavaid eelarvevahendeid.

Komisjon leiab, et kavandatava makromajandusliku finantsabi mõju eelarvele on järgmist mitmeaastast finantsraamistikku käsitleva komisjoni ettepaneku seisukohast vastuvõetav.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Euroopa Liit annab partneritele keskmise kuni pika tähtajaga laenudena makromajanduslikku finantsabi kokku kuni 3 miljardit eurot; abi aitab katta nende välisrahastamisvajaduse ajavahemikul 2020–2021.

Rahastamisvajadusele antud eelhinnangu kohaselt jaotatakse kättesaadavaks tehtav makromajanduslik finantsabi abisaajatele järgmiste summadena:

- 180 miljonit eurot Albaania Vabariigile;
- 250 miljonit eurot Bosniale ja Hertsegoviinale;
- 150 miljonit eurot Gruusiale;
- 200 miljonit eurot Jordaania Hašimiidi Kuningriigile;
- 100 miljonit eurot Kosovole;
- 100 miljonit eurot Moldova Vabariigile;
- 60 miljonit eurot Montenegrole;
- 160 miljonit eurot Põhja-Makedoonia Vabariigile;
- 600 miljonit eurot Tuneesia Vabariigile;
- 1,2 miljardit eurot Ukrainale.

Kavakohaselt makstakse abi välja kahes osas. Esimene väljamakse tehakse eeldatavasti 2020. aasta keskpaigas. Teine väljamakse võidakse teha 2020. aasta neljandas kvartalis või 2021. aasta esimeses pooles, tingimusel et sellega seotud poliitikameetmed on õigel ajal rakendatud.

Abi andmist korraldab komisjon. Kooskõlas finantsmäärusega kohaldatakse erisätteid pettuste ja muu eeskirjade eiramise ärahoidmiseks.

Komisjon ja iga partneri ametiasutused lepivad eraldi kokku vastastikuse mõistmise memorandumis, milles sätestatakse kavandatava makromajandusliku finantsabi andmisega

[2] Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 välistegevuse tagatisfondi asutamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 10).

seotud reformimeetmed, kaasa arvatud aega ja järjekorda puudutavad aspektid. Nagu makromajandusliku finantsabi puhul tavaliselt, oleneb väljamaksete tegemine muu hulgas ka sellest, kas IMFi programm kulgeb rahuldavalt ja kas partnerid jätkavad IMFi vahendite kasutamist.

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit. Kavandatav makromajanduslik finantsabi oleks kättesaadav 12 kuu jooksul alates esimesest päevast pärast vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumist.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelneval aastal. Lisaks hindab komisjon abi eesmärkide täitmist, muu hulgas järelhindamise raames, mille komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kaks aastat pärast abiperioodi lõppemist.

2020/0065 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

mis käsitleb makromajandusliku finantsabi andmist laienemis- ja naabruspoliitika partneritele COVID-19 pandeemia kriisi kontekstis

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 212 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Praegune COVID-19ga seotud kriis kahjustab oluliselt laienemisprotsessis osalevate ja Euroopa naabruses asuvate piirkondade majandus- ja finantsstabiilsust. Partnerite maksebilanss ja eelarveseisund on praegu väga nõrgad ja nõrgenevad kiiresti veelgi, samal ajal kui majandus on languses. ELil on tõsine põhjus tegutseda kiiresti ja otsustavalt, et nende riikide majandust toetada. Käesolev ettepanek liidu makromajandusliku finantsabi kohta hõlmab seega kümmet partnerit: Albaania Vabariik, Bosnia ja Hertsegoviina, Kosovo,[*] Montenegro, Põhja-Makedoonia Vabariik laienemispiirkonnas, Gruusia, Moldova Vabariik ja Ukraina idanaabruses ning Jordaania Hašimiidi Kuningriik ja Tuneesia Vabariik lõunanaabruses (edaspidi „partnerid“).

(2) Abi pakilisus on seotud partnerite kohese rahastamisvajadusega lisaks vahenditele, mida antakse muude ELi vahendite raames ning muude rahvusvaheliste finantseerimisasutuste, ELI liikmesriikide ja muude kahepoolsete rahastajate poolt, et anda võimudele lühiajaline poliitiline manööverdamisruum meetmete võtmiseks COVID-19 kriisist tingitud majanduslanguse pidurdamise eesmärgil.

(3) Kõigi partnerite ametiasutused ja Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) on kokku leppinud või lepivad eeldatavalt peagi kokku majandusprogrammis, mida toetab IMFi rahastamiskokkulepe.

(4) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks olema erandlik rahastamisvahend, millega antakse maksebilansi sidumata ja sihtotstarbeta toetust eesmärgiga rahuldada abisaaja kiireloomulist välisrahastamisvajadust koos Rahvusvahelisest Valuutafondist tehtavate väljamaksete kavaga, mille tingimus on majandusreformide kokkulepitud programm. Praeguse COVID-19 kriisi kontekstis peaks liidu makromajanduslik finantsabi olema

[*] See nimekasutus ei mõjuta Kosovo staatuse küsimuses võetud seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

kättesaadav ka neile partneritele, kes saavad Rahvusvahelisest Valuutafondist hädaabi, kuna nende puhul ei ole vaja võtta eelnevaid meetmeid ega/või täita eeltingimusi, näiteks kiirfinantseerimisvahendi kaudu. See abi peaks niisiis olema kestuselt lühem, piirduma kahe väljamaksega ja sellega peaks kaasnema poliitilise programmi rakendamine, mis hõlmab piiratud hulka reformimeetmeid.

(5) Liidu rahaline toetus partneritele on kooskõlas laienemis- ja naabruspoliitika raames sätestatud liidu poliitikaga.

(6) Kuna tegu on partneritega, kes on kas ühinemis- või ühinemiseelses etapis või hõlmatud Euroopa naabruspoliitikaga, on nad liidu makromajandusliku finantsabi kõlbulikud.

(7) Pidades silmas asjaolu, et partnerite järsult suurenev vajadus välisrahastuse järele on eeldatavalt tunduvalt suurem IMFi ja muude mitmepoolsete institutsioonide antavatest vahenditest, on partneritele antav liidu makromajanduslik finantsabi praeguses erandlikus olukorras asjakohane vastus partnerite taotlustele toetada sealse majanduse stabiliseerimist. Liidu makromajanduslik finantsabi toetaks majanduse stabiliseerimist, täiendades IMFi rahastamiskokkuleppe alusel kättesaadavaks tehtud vahendeid.

(8) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema jätkusuutliku välisrahastamise taastamise toetamine partnerriikides, misläbi toetataks ka majanduse ja ühiskonna arengu hoogustumist.

(9) Liidu makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel lähtutakse hinnangust iga partneri täiendava välisrahastusvajaduse kohta ning võetakse arvesse asjaomase partneri suutlikkust rahastada end omavahenditest, eelkõige tema käsutuses olevatest rahvusvahelistest reservidest. Liidu makromajanduslik finantsabi peaks täiendama IMFi ja Maailmapanga programme ja vahendeid. Makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse samuti arvesse vajadust tagada koormuse õiglane jagunemine liidu ja muude rahastajate vahel, muid liidu välisrahastamisvahendeid, mis on juba kasutusele võetud, ning liidu osalemisega saavutatavat lisaväärtust.

(10) Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi on õiguslikult ja sisuliselt kooskõlas välistegevuse eri valdkondade peamiste põhimõtete, eesmärkide ja meetmetega ning liidu muu asjakohase poliitikaga.

(11) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama liidu välispoliitikat partnerite suhtes. Komisjoni talitused ja Euroopa välisteenistus peaksid tegema makromajandusliku finantsabi andmise käigus tihedat koostööd, et kooskõlastada liidu välispoliitikat ja tagada selle järjepidevus.

(12) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama partnerite pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatiale, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, inimõiguste austamisele, jätkusuutlikule arengule ja vaesuse vähendamisele, samuti nende pühendumist avatud, õigusnorme järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.

(13) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus peaks olema see, et partnerid järgivad tõhusaid demokraatlikke mehhanisme, nagu parlamentaarne mitmeparteisüsteem ja õigusriigi põhimõte, ning tagavad inimõiguste austamise. Lisaks peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetsed eesmärgid suurendama partnerite rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustusi, samuti soodustama jätkusuutliku majanduskasvu saavutamisele ja eelarve konsolideerimisele suunatud struktuurireforme. Komisjon ja

Euroopa välisteenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii eeltingimuste täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist.

(14) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seotud liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaksid partnerid võtma asjakohaseid meetmeid kõnealuse abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrolle, et Euroopa Kontrollikoda teeb auditeid ja et Euroopa Prokuratuur teostab oma pädevust.

(15) Liidu makromajandusliku finantsabi andmisega ei piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu (kui liidu eelarvepädevate institutsioonide) volitusi.

(16) Makromajandusliku finantsabi jaoks vajalike eraldiste suurus peaks olema kooskõlas mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud eelarveassigneeringutega.

(17) Liidu makromajandusliku finantsabi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid abiga seotud asjaajamise käigust korrapäraselt teavitama ja edastama neile asjakohased dokumendid.

(18) Selleks et tagada käesoleva otsuse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011[3].

(19) Liidu makromajandusliku finantsabi suhtes tuleks kohaldada majanduspoliitilisi tingimusi, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada partneri ametiasutustega liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011 kõnealuste tingimuste üle läbirääkimisi. Selle määruse kohaselt tuleks reeglina kohaldada nõuandemenetlust, kui määruses ei ole sätestatud teisiti. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on seda künnisväärtust ületavate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Võttes arvesse liidu makromajandusliku finantsabi summat igale partnerile, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise suhtes Montenegroga kohaldada nõuandemenetlust, samas kui vastastikuse mõistmise memorandumite vastuvõtmise suhtes teiste käesoleva otsusega hõlmatud partneritega tuleks kohaldada kontrollimenetlust, just nagu ka abi mis tahes vähendamise, peatamise või lõpetamise suhtes,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liit teeb Albaania Vabariigile, Bosniale ja Hertsegoviinale, Gruusiale, Jordaania Hašimiidi Kuningriigile, Kosovole, Moldova Vabariigile, Montenegrole, Põhja-Makedoonia Vabariigile, Tuneesia Vabariigile ja Ukrainale (edaspidi „partnerid“) kättesaadavaks maksimaalselt 3 miljardit eurot makromajanduslikku finantsabi (edaspidi „liidu makromajanduslik finantsabi“), et toetada partnerite majanduse stabiliseerimist ja põhjalikku reformikava. Abi aitab katta partnerite kiireloomulisi

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

maksebilansivajadusi, mis on kindlaks määratud Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) toetatavas programmis, ja see tehakse kättesaadavaks järgmiselt:

(a) 180 miljonit eurot Albaania Vabariigile;

(b) 250 miljonit eurot Bosniale ja Hertsegoviinale;

(c) 150 miljonit eurot Gruusiale;

(d) 200 miljonit eurot Jordaania Hašimiidi Kuningriigile;

(e) 100 miljonit eurot Kosovole;

(f) 100 miljonit eurot Moldova Vabariigile;

(g) 60 miljonit eurot Montenegrole;

(h) 160 miljonit eurot Põhja-Makedoonia Vabariigile;

(i) 600 miljonit eurot Tuneesia Vabariigile;

(j) 1,2 miljardit eurot Ukrainale.

2. Kogu liidu makromajanduslik finantsabi antakse igale partnerile laenudena. Komisjoni volitatakse liidu nimel laenama vajalikud rahalised vahendid kapitaliturgudelt või finantsasutustelt ja laenama need edasi partnerile. Laenude maksimaalne keskmine tähtaeg on 15 aastat.

3. Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmist korraldab komisjon kooskõlas IMFi ja partneri vahel sõlmitud lepingute või kokkulepetega. Komisjon teavitab korrapäraselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu liidu makromajandusliku finantsabiga, sealhulgas abi väljamaksetega, seotud suundumustest ning esitab nendele institutsioonidele õigeaegselt asjakohased dokumendid.

4. Liidu makromajanduslikku finantsabi on võimalik saada 12 kuu jooksul alates artikli 3 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumisele järgnevast päevast.

5. Kui partneri rahastamisvajadus väheneb liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksete perioodil algsete prognoosidega võrreldes olulisel määral, vähendab komisjon antava abi summat või peatab või tühistab abi andmise, toimides artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 2

1. Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et partner järgib tulemuslikke demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise.

2. Komisjon ja Euroopa välisteenistus jälgivad kõnealuse eeltingimuse täitmist kogu liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodi jooksul.

3. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL[4].

[4] Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

Artikkel 3

1. Komisjon lepib vastavalt artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele iga partneri ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevates selgelt määratletud majanduspoliitilistes ja finantstingimustes, milles on olulisel kohal struktuurireformid ja riigi rahanduse usaldusväärsus ning mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis (edaspidi „vastastikuse mõistmise memorandum“), mis sisaldab kõnealuste tingimuste täitmise ajakava. Vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitilised ja finantstingimused peavad olema kooskõlas artikli 1 lõikes 3 osutatud lepingute või kokkulepetega, sealhulgas partnerriigis IMFi toetusel rakendatavate makromajandusliku kohandamise ja struktuurireformi programmidega.

2. Lõikes 1 osutatud tingimuste eesmärk on eelkõige suurendada partnerite rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustust, sealhulgas liidu makromajandusliku finantsabi kasutamise puhul. Poliitikameetmete kavandamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse ka turgude vastastikusel avamisel tehtavaid edusamme, eeskirjadepõhise ja õiglase kaubanduse arengut ning muid liidu välispoliitika prioriteete. Komisjon jälgib korrapäraselt kõnealuste eesmärkide saavutamise edenemist.

3. Liidu makromajandusliku finantsabi üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse laenulepingus, mille sõlmivad komisjon ja iga partneri ametiasutused eraldi.

4. Komisjon kontrollib korrapäraselt, et artikli 4 lõikes 3 osutatud tingimused oleksid kogu aeg täidetud, sealhulgas seda, kas partneri majanduspoliitika vastab liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidele. Seejuures koordineerib komisjon oma tegevust põhjalikult IMFi ja Maailmapangaga ning vajaduse korral ka Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

Artikkel 4

1. Kui lõikes 3 osutatud tingimused on täidetud, teeb komisjon liidu makromajandusliku finantsabi kättesaadavaks laenu kahe osamaksena. Iga osamakse suurus määratakse kindlaks artiklis 3 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis.

2. Liidu makromajandusliku finantsabiga seoses tehakse vajaduse korral eraldisi vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 480/2009[5].

3. Komisjon teeb osamaksete väljamaksmise otsuse, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

   (a) artiklis 2 sätestatud eeltingimus;

   (b) IMFi mitteennetava krediidikokkuleppe jätkuv ja rahuldav rakendamine;

   (c) vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste ja finantstingimuste rahuldav rakendamine.

   Teine osamakse makstakse üldjuhul välja mitte varem kui kolme kuu möödumisel esimese osamakse väljamaksmisest.

[5] Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 välistegevuse tagatisfondi asutamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 10).

4. Kui lõike 3 esimeses lõigus osutatud tingimused ei ole täidetud, peatab komisjon liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksed ajutiselt või lõpetab need. Sel juhul teavitab komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu peatamise või lõpetamise põhjustest.

5. Liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksed tehakse partneri keskpangale. Kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitavate tingimustega ja eeldusel, et täiendava rahastamise vajadus leiab kinnitust, võib liidu rahalised vahendid üle kanda rahandusministeeriumile kui lõplikule abisaajale.

Artikkel 5

1. Liidu makromajandusliku finantsabiga seotud laenuvõtmis- ja laenuandmistehingud tehakse eurodes sama väärtuspäeva kursiga ning need ei too liidu jaoks kaasa laenutähtaegade muutmist ning nendest ei tulene liidule valuuta- või intressimäärariski ega muid kommertsriske.

2. Kui asjaolud seda võimaldavad ning kui partner seda taotleb, võib komisjon astuda vajalikke samme, et tagada laenulepingu tingimustesse ennetähtaegse tagasimaksmise klausli lisamine ning vastava klausli lisamine ka laenuvõtmistehingute tingimustesse.

3. Kui asjaolud võimaldavad laenu intressimäära parandada ja kui partner seda taotleb, võib komisjon otsustada esialgsed laenud täielikult või osaliselt refinantseerida või asjaomased finantstingimused restruktureerida. Refinantseerimine või restruktureerimine toimub kooskõlas lõigetega 1 ja 4 ning see ei põhjusta asjaomase laenu tähtaja pikenemist ega refinantseerimise või restruktureerimise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.

4. Partner kannab kõik kulud, mida liit on kandnud seoses laenu võtmise ja andmise tehingutega käesoleva otsuse alusel.

5. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingute käigust.

Artikkel 6

1. Liidu makromajanduslikku finantsabi rakendatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 2018/1046[6].

2. Liidu makromajandusliku finantsabi rakendamisel kasutatakse eelarve otsest täitmist.

3. Artikli 3 lõikes 3 osutatud laenuleping sisaldab sätteid, millega:

   (a) tagatakse, et partner kontrollib korrapäraselt liidu eelarvest eraldatud vahendite nõuetekohast kasutamist, võtab asjakohaseid meetmeid õigusnormide rikkumiste ja pettuse ärahoidmiseks ning vajaduse korral ka õiguslikke meetmeid, et nõuda tagasi kõik käesoleva otsuse alusel antud rahalised vahendid, mis on saadud ebaseaduslikult;

[6] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) nr 2018/1046, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

(b) tagatakse liidu finantshuvide kaitse, eelkõige nähes ette konkreetsed meetmed liidu makromajanduslikku finantsabi mõjutava pettuse, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja nende vastu võitlemiseks kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95,[7] nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 2185/96,[8] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013[9] ning nende liikmesriikide puhul, kes osalevad tõhustatud koostöös seoses Euroopa Prokuratuuriga, kooskõlas nõukogu määrusega (EL) 2017/1939[10]. Seejuures antakse Euroopa Pettustevastasele Ametile sõnaselgelt õigus korraldada juurdlusi, sealhulgas eelkõige kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, kaasa arvatud digitaalne ekspertiis ja intervjuud;

(c) antakse komisjonile või tema esindajatele sõnaselgelt õigus teha kontrolle, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi;

(d) antakse komisjonile ja Euroopa Kontrollikojale sõnaselgelt volitused teha liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodil ja selle järel auditeid, sealhulgas dokumentide auditeid ja kohapealseid auditeid, nagu tegevusanalüüsid;

(e) tagatakse, et liit võib nõuda laenu ennetähtaegset tasumist, kui on kindlaks tehtud, et partner on liidu makromajandusliku finantsabi haldamise kontekstis olnud seotud pettuse või korruptsioonijuhtumiga või mõne muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve;

(f) tagatakse, et kõik liidu kulud, mis on seotud finantsabiga, tasub partner.

4. Komisjon korraldab enne liidu makromajandusliku finantsabi rakendamist tegevusanalüüsi, et kontrollida partneri finantskorra, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust, kui need on abi andmise seisukohast olulised.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse Montenegrole antava liidu makromajandusliku finantsabi suhtes määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4, samas kui teistele käesoleva otsusega hõlmatud partneritele antava liidu makromajandusliku finantsabi suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

---

[7] Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

[8] Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

[9] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

[10] Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

Artikkel 8

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelnenud aastal, sealhulgas hinnangu otsuse rakendamise kohta. Aruandes:

   (a) analüüsitakse liidu makromajandusliku finantsabi rakendamise edenemist;

   (b) hinnatakse partnerite majanduse olukorda ja väljavaateid ning artikli 3 lõikes 1 osutatud poliitikameetmete rakendamisel tehtud edusamme;

   (c) tuuakse välja seos vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste tingimuste, partnerite jooksvate majandus- ja eelarvetulemuste ning liidu makromajandusliku finantsabi väljamakseid käsitlevate komisjoni otsuste vahel.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kaks aastat pärast artikli 1 lõikes 4 osutatud abiperioodi lõppu järelhindamise aruande, milles hinnatakse liidu makromajandusliku finantsabi tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on liidu makromajanduslik finantsabi aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 9

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

1.4. Eesmärgid

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Makromajanduslik finantsabi kõigi laienemis- ja naabruspoliitika partneritele COVID-19 pandeemia kriisi kontekstis

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile[11]

Poliitikavaldkond: majandus- ja rahandusküsimused

Tegevusala: rahvusvahelised majandus- ja rahandusküsimused

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

X Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**[12]

X Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

„Anda uut hoogu töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeeringute edendamisele: suurendada heaolu ka väljaspool ELi“

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

Erieesmärk nr

„Suurendada heaolu ka väljaspool ELi“

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi asjakohane tegevus on seotud järgmisega:

(a) makromajandusliku finantsstabiilsuse toetamine ja majanduskasvu edendavate reformide soodustamine väljaspool ELi, sh põhipartneritega korrapäraselt peetavate majandusdialoogide ja makromajandusliku finantsabi kaudu, ning

(b) laienemisprotsessi ning ELi laienemis- ja naabruspoliitika ja muude prioriteetide rakendamise toetamine partnerriikides, tehes majandusanalüüse, hinnates poliitikameetmeid ja andes nõu.

[11] ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

[12] Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

- Aitab katta partneri välisrahastamise vajadusi seoses maksebilansi märkimisväärse halvenemisega praeguse COVID-19 kriisi tõttu.
- Leevendab partneri eelarvelisi rahastamisvajadusi.
- Toetab eelarve konsolideerimist ja välist stabiliseerimist IMFi kavandatud programmi raames.
- Toetab struktuurireforme, mille eesmärk on parandada üldist makromajanduslikku juhtimist, tugevdada majanduse juhtimist ja läbipaistvust ning parandada kestliku majanduskasvu tingimusi.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Partnerite ametiasutused peavad andma komisjoni talitustele korrapäraselt aru mitme majandusnäitaja kohta ning esitama enne abi osamaksete tegemist põhjaliku aruande selle kohta, kas nende tegevus vastab kokku lepitud poliitikatingimustele.

Komisjoni talitused jätkavad partnerite rahanduse juhtimise jälgimist vajaduse korral ka pärast raharingluse ja haldusmenetluste tegevusanalüüsi. Ka ELi delegatsioonid partnerriikides esitavad abi jälgimise seisukohast olulistel teemadel korrapäraselt aruandeid. Komisjoni talitused suhtlevad tihedalt IMFi ja Maailmapangaga, et saada osa nende kogemustest seoses vastavas partnerriigis käimasoleva tegevusega.

Kavandatud seadusandliku otsusega on ette nähtud nõukogule ja Euroopa Parlamendile esitatav iga-aastane aruanne, mis sisaldab hinnangut kõnealuse meetme rakendamise kohta. Kahe aasta jooksul pärast rakendusaja lõppu tehakse abi sõltumatu järelhindamine.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Abi väljamaksed on tingimuslikud ja sõltuvad poliitilise eeltingimuste täitmisest ning partneri ja IMFi vahelise rahastamiskokkuleppe rahuldavast rakendamisest. Lisaks lepib komisjon partneri ametiasutustega kokku konkreetsetes poliitikatingimustes, mis loetletakse vastastikuse mõistmise memorandumis.

Kavakohaselt makstakse abi välja kahes osas. Esimene väljamakse tehakse eeldatavasti 2020. aasta keskpaigas. Teine väljamakse võidakse teha 2020. aasta neljandas kvartalis või 2021. aasta esimeses pooles, tingimusel et mõlema väljamaksega seotud poliitikameetmed on õigel ajal rakendatud.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus

Makromajanduslik finantsabi on poliitikal põhinev vahend, mille eesmärk on leevendada lühikese ja keskpika perioodi välisrahastuse vajadusi. Praeguse COVID-19 kriisi kontekstis tagab makromajanduslik finantsabi ametiasutustele majanduspoliitilise manööverdamisruumi kriisile tulemuslikuks majanduslikuks reageerimiseks. Aidates partneril saada üle COVID-19 kriisist tingitud majandusraskustest, toetab kavandatud makromajanduslik finantsabi makromajandusliku ja poliitilise stabiilsuse edendamist partnerriikides. Makromajanduslik finantsabi täiendab vahendeid, mille on kättesaadavaks teinud

rahvusvahelised finantsasutused, kahepoolsed rahastajad ja muud ELi finantsasutused. Seeläbi aitab makromajanduslik finantsabi suurendada rahvusvahelise üldsuse antud rahalise toetuse ja muu ELi rahalise abi, sealhulgas eelarvetoetuse üldist tulemuslikkust.

Lisaks makromajandusliku finantsabi finantsmõjule aitab kavandatud programm kaasa sellele, et valitsused peavad kinni oma reformikohustest ja tihendavad suhteid ELiga. Seda aitab muu hulgas saavutada abi väljamaksmiseks asjakohaste tingimuste seadmine. Laiemas kontekstis annab programm märku sellest, et EL on valmis toetama partnereid majandusraskuste ajal.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Partneritele antud makromajandusliku finantsabi kohta tehakse järelhindamist. Seni (lõpule viidud makromajandusliku finantsabi programmide kohta) tehtud hindamiste järelduste kohaselt aitab makromajandusliku finantsabi andmine parandada partneri maksebilansi jätkusuutlikkust, makromajanduslikku stabiilsust ja struktuurireformide elluviimist, kuigi mõnikord on selle mõju tagasihoidlik ja kaudne. Enamikul juhtudel oli makromajanduslikul finantsabil partnerite maksebilansile positiivne mõju ning see aitas leevendada survet nende eelarvele. Ühtlasi kiirendas see mõnevõrra majanduskasvu.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

EL on üks peamistest Lääne-Balkani ning lõuna- ja idanaabruse riikidele rahalise abi andjatest, toetades nende riikide majandus-, struktuuri- ja institutsioonilisi reforme ning kodanikuühiskonda. Siinkohal täiendab makromajanduslik finantsabi muid ELi välismeetmeid või -vahendeid partnerite toetuseks. Ühtlasi on makromajanduslik finantsabi kooskõlas ühtse toetusraamistikuga, milles on kindlaks määratud Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (2014–2020) kahepoolse abi kesksed valdkonnad.

Muude ELi vahenditega võrreldes on makromajandusliku finantsabi peamine lisaväärtus see, et sellega saab aidata luua stabiilse makromajandusliku raamistiku, muu hulgas suurendades maksebilansi ja eelarvepositsiooni jätkusuutlikkust, ning sobiva raamistiku struktuurireformide elluviimise jaoks. Makromajandusliku finantsabi raames ei anta korrapärast rahalist toetust ning abi andmine lõpetatakse kohe, kui partneri rahanduse välispositsioon on taas jätkusuutlik.

Makromajanduslik finantsabi peaks täiendama rahvusvahelise kogukonna kavandatud meetmeid, eelkõige IMFi ning Maailmapanga toetatavaid kohandamis- ja reformiprogramme.

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

X Piiratud kestusega ettepanek/algatus

– ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku 2020. aasta juunist 2021. aasta maini

– ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul 2022–2023

☐ **Piiramatu kestusega** ettepanek/algatus

– Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,

– millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid[13]

X Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

– ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

– ☐ rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

– ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

– ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

– ☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

– ☐ finantsmääruse artiklites 208 ja 209 nimetatud asutustele;

– ☐ avalik-õiguslikele asutustele;

– ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

– ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

– *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

[13] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Käesoleva otsuse alusel rahastatavaid meetmeid rakendatakse eelarve otsese täitmise korras komisjoni poolt peakorterist ja liidu delegatsioonide toetusel.

Kõnealune abi on laadilt makromajanduslik ja kooskõlas IMFi toetatava programmiga. Komisjoni talitused lähtuvad meetmete jälgimisel IMFi rahastamiskokkuleppe rakendamisel tehtud edusammudest ja partnerite ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitavate konkreetsete reformimeetmete rakendamisest, kusjuures jälgimistoimingute sagedus vastab osamaksete arvule (vt ka punkt 1.4.4).

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.2.1. Kindlakstehtud riskid

Kavandatud makromajandusliku finantsabi andmisega kaasnevad väärkasutuse risk ning strateegilised ja poliitilised riskid.

On risk, et makromajanduslikku finantsabi võidakse kasutada pettuse eesmärgil. Kuna makromajanduslik finantsabi (erinevalt näiteks projektide rahastamisest) ei ole nähtud ette konkreetsete kulutuste jaoks, on see risk seotud selliste teguritega nagu partneri keskpanga ja rahandusministeeriumi juhtimissüsteemide üldine kvaliteet, haldusmenetlused, kontrolli- ja järelevalvefunktsioonid, IT-süsteemide turvalisus ning sise- ja välisauditiüksuste suutlikkus.

Teine risk on seotud võimalusega, et partner ei suuda täita ELi ees oma kavandatud makromajandusliku finantsabi laenudest tulenevaid finantskohustusi (makseviivituse või krediidirisk), mille põhjuseks võib olla näiteks partneri maksebilansi ja eelarvepositsiooni märkimisväärne täiendav halvenemine.

2.2.2. Teave loodud sisekontrollisüsteemi kohta

Makromajandusliku finantsabi suhtes kohaldatakse kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlusi, mille eest vastutavad komisjon, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja Euroopa Kontrollikoda, nagu on ette nähtud finantsmääruse artikliga 129.

Eelkontroll: komisjon hindab partnerite juhtimis- ja kontrollisüsteeme. Iga partneri kohta teeb komisjon vajaduse korral konsultantide tehnilise abiga eelneva tegevusanalüüsi, mis käsitleb rahastamiskorda ja kontrollikeskkonda. Samuti analüüsitakse keskpanga ja rahandusministeeriumi raamatupidamisprotseduure, ülesannete lahusust ning sise- ja välisauditit, et saada piisavalt kinnitust usaldusväärse finantsjuhtimise kohta. Nõrkuste ilmnemisel kehtestatakse vastavad tingimused, mis tuleb täita enne abi väljamaksete tegemist. Samuti kehtestatakse vajaduse korral spetsiaalne maksekord (nt eraldatud kontod).

Rakendamise ajal: komisjon kontrollib partneri korrapäraseid deklaratsioone. Makse eeldab: 1) järelevalvet kokkulepitud tingimuste täitmise üle majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi poolt tihedas koostöös ELi delegatsioonide ja väliste sidusrühmadega, nagu IMF; 2) tavapärast majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadis kasutatavas rahastamiskorras (mudel 2) sätestatud kontrollimenetlust, kaasa arvatud eespool nimetatud abi väljamaksega seotud

tingimuste täitmise kontrolli finantsüksuse poolt. Makromajandusliku finantsabi meetmetega seotud väljamaksete tingimuseks võivad olla täiendavad sõltumatud (dokumentidel põhinevad ja kohapealsed) järelkontrollid peadirektoraadi järelkontrolli rühma ametnike poolt. Selliseid kontrolle võib algatada ka edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja taotlusel. Maksete katkestamisi ja peatamisi, finantskorrektsioone (komisjoni poolt) ja sissenõudmisi võib rakendada vastavalt vajadusele (seni ei ole neid tehtud) ning need on partneritega sõlmitud rahastamislepingutes sõnaselgelt sätestatud.

2.2.3. Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos

Olemasolevad kontrollisüsteemid, nagu eelnevad tegevusanalüüsid või järelhindamised, tagasid makromajandusliku finantsabi maksete puhul tegeliku veamäära 0 %. Teadaolevad pettuse, korruptsiooni või ebaseadusliku tegevuse juhtumid puuduvad. Makromajandusliku finantsabi meetmete puhul kasutatakse selget sekkumisloogikat, mis võimaldab komisjonil hinnata nende meetmete mõju. Kontrollid võimaldavad tagatise kinnitamist ning poliitikaeesmärkide ja prioriteetide saavutamist.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed

Abi omastamise riskide maandamiseks on võetud ja võetakse veel mitu meedet.

Esiteks sisaldab laenuleping mitut sätet, mis käsitlevad kontrollimist, pettuse tõkestamist, auditeid ja rahaliste vahendite tagasinõudmist pettuse või korruptsiooni korral. Peale selle nähakse ette, et abiga seotakse mitu konkreetset poliitikatingimust, sealhulgas riigi rahanduse juhtimise valdkonnas, et tugevdada tõhusust, läbipaistvust ja aruandekohustust. Lisaks makstakse abi spetsiaalsele kontole partneri keskpangas.

Kooskõlas finantsmääruse nõuetega teevad komisjoni talitused vajaduse korral partneri finantsvoogude liikumise süsteemi ja haldusmenetluste tegevusanalüüsi, et teha kindlaks, kas programmi raames antava abi, sealhulgas makromajandusliku finantsabi haldamise kord pakub piisavaid tagatisi. Analüüs hõlmab selliseid valdkondi, nagu eelarve koostamine ja täitmine, avaliku sektori sisefinantskontroll, sise- ja välisaudit, riigihanked, sularaha ja valitsemissektori võla haldamine ning keskpanga sõltumatus. Selles valdkonnas toimuvat arengut jälgib tähelepanelikult ka ELi delegatsioon vastavas partnerriigis. Komisjon kasutab ka eelarve toetamise meetmeid, et aidata vastavate partnerite ametiasutustel parandada riigi rahanduse juhtimise süsteeme; neid pingutusi toetavad tugevalt ka teised rahastajad.

Peale selle kohaldatakse abi suhtes kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlusi, mille eest vastutavad komisjon, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja Euroopa Kontrollikoda, nagu on ette nähtud finantsmääruse artiklis 129.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

  Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik **2014–2020**	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
		Liigendatud/liigendamata[14]	EFTA riigid[15]	kandidaatriigid[16]	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti a tähenduses
4	01 03 02 Makromajanduslik finantsabi	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
4	01 03 06 Tagatisfondi rahastamine	Liigendamata	EI	EI	EI	EI

- 01 03 06 – komisjoni ettepaneku kohaselt eraldatakse välistegevuse tagatisfondi vahendeid kooskõlas tagatisfondi määrusega nr 480/2009 eelarverealt 01 03 06 („Tagatisfondi rahastamine“) tasumata kapitalikohustuste kogusummast 9 % ulatuses. Fondi makstav summa arvutatakse „n“ aasta alguses sihtsumma ja fondi „n–1“ aasta lõpu netovara vahena. Kõnealune makstav summa lisatakse „n“ aastal „n+1“ aasta eelarveprojekti ja kantakse „n+1“ aasta alguses ühe maksena üle eelarverealt „Tagatisfondi rahastamine“ (eelarverida 01 03 06). Seepärast võetakse sihtsummana „n–1“ aasta lõpus fondi makstava summa arvutamisel arvesse 9 % väljamakstud summast.
- NB! Mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027 on uus eelarve liigendus, mis on seni veel vastu võtmata. Seega on mõju uutele eelarveridadele.

[14] Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.
[15] EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.
[16] Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	4	EL kui ülemaailmne partner

Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat			2020	2021	2022	2023	**KOKKU**
• Tegevusassigneeringud							
Eelarverida 01 03 06 – tagatisfondi rahastamine	Kulukohustused	(1)			270,0		**270,0**
	Maksed	(2)			270,0		**270,0**
Eelarverida 01 03 02 – makromajanduslik finantsabi (tegevusanalüüs ja järelhindamine)	Kulukohustused	(3a)	0,350			0,450	**0,800**
	Maksed	(4a)	0,350			0,450	**0,800**
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud[17]			-	-	-	-	
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIGI 4 assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	=1+3	0,350		270,0	0,450	**270,8**
	Maksed	=2+4	0,350		270,0	0,450	**270,8**

[17] Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**5**	„Halduskulud“

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2020	2021	2022	2023	**KOKKU**
Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat						
• Personalikulud		1,614	-	0,007	0,009	**1,630**
• Muud halduskulud		0,240	-	-	-	**0,240**
Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud	1,854	-	0,007	0,009	**1,870**

Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU**	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)					

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2020	2021	2022	2023	**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU**	Kulukohustused	2,204		270,007	0,459	272,670
	Maksed	2,204		270,007	0,459	272,670

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist

– **X** Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid ⇩			**2020**		**2021**		**2022**		**2023**		**KOKKU**	
			VÄLJUNDID									
	Väljundi liik[18]	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1[19]…												
- Väljund	**Tegevuse hindamine**		5	0,350								
- Väljund	**Tagatisfondi rahastamine**						1	270,0				
- Väljund	**Järelhindamine**								3	0,450		
Erieesmärk nr 1 kokku												

[18] Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

[19] Vastavalt punktile 1.4.2. „Erieesmärk/erieesmärgid…“.

KULUD KOKKU		0,350				270,0		0,450		**270,8**

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Kokkuvõte

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

– **X** Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2020	2021	2022	2023	**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5					
Personalikulud	1,614	-	0,007	0,009	**1,630**
Muud halduskulud	0,240	-	-	-	**0,240**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 kulud kokku	1,854	-	0,007	0,009	**1,870**

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5[20] välja jäävad kulud					
Personalikulud					
Muud halduskulud					
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku					

KOKKU					

Personaliga seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või peadirektoraadi siseselt ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

[20] Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

– ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.

– **X** Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

		2020	2021	2022	2023
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)		7,5		0,03	0,04
XX 01 01 02 (delegatsioonides)					
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)					
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)					
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)[21]					
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)		5,75		0,03	0,03
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides)					
XX 01 04 **aa** [22]	- peakorteris				
	- delegatsioonides				
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)					
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muud eelarveread (märkige)					
KOKKU		**13,25**		**0,06**	**0,07**

XX tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi direktoraadi D direktor: tegevuse järelevalve ja juhtimine, suhtlemine nõukogu ja parlamendiga otsuse vastuvõtmiseks ja vastastikuse mõistmise memorandumi heakskiitmiseks, abisaaja ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks läbirääkimiste pidamine, aruannete läbivaatamine, lähetuste juhtimine ning tingimuste täitmisel tehtavate edusammude hindamine. Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi direktoraadi D üksuse juhataja / üksuse juhataja asetäitja: direktori abistamine tegevuse juhtimisel, suhtlemine nõukogu ja parlamendiga otsuse vastuvõtmiseks ja vastastikuse mõistmise memorandumi heakskiitmiseks, abisaaja ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumi ja (koos direktoraadiga L) krediidikorralduse lepingu sõlmimiseks läbirääkimiste pidamine, aruannete läbivaatamine ja tingimuste täitmisel tehtavate edusammude hindamine. Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi osakondade ökonomistid,

21 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

22 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

	makromajandusliku abiprogrammi sektor (direktoraat D): otsuse ja vastastikuse mõistmise memorandumi ettevalmistamine, suhtlemine ametiasutuste ja rahvusvaheliste finantsasutustega, kontrollkäikude tegemine, komisjoni personali aruannete koostamine, komisjoni menetluste ettevalmistamine seoses abi haldamisega, suhtlemine välisekspertidega seoses tegevushinnangute ja järelhindamisega. Eelarve peadirektoraadi direktoraat E (üksused E1, E2 ja E3 direktori juhtimisel): krediidikorralduse lepingu ettevalmistamine, selle üle läbirääkimiste pidamine abisaaja ametiasutustega ja vastutavatelt komisjoni talitustelt sellele heakskiidu saamine ning mõlemalt poolelt allkirjade saamine. Krediidikorralduse lepingu jõustumisejärgne kontroll. Laenuvõtmistehinguid käsitleva(te) komisjoni otsus(t)e ettevalmistamine, rahastamistaotlus(t)e esitamise järelevalve, pankade valimine, rahastamistehingute ettevalmistamine ja teostamine ning abisaajale väljamaksete tegemine. Järelevalve tegemine laenu(de) tagastamise üle. Loetletud tegevusi käsitlevate aruannete koostamine.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

– **X** Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.

– ☐ Ettepaneku/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

– ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

Selgitage, millised toimingud on vajalikud, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

– **X** Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.

– Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta **N**	Aasta **N+1**	Aasta **N+2**	Aasta **N+3**	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

– **X** Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele

– ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

– ☐ omavahenditele

– ☐ muudele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju[23]						
		Aasta **N**	Aasta **N+1**	Aasta **N+2**	Aasta **N+3**	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Artikkel …….								

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod.

[23] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.